

29

Colectia POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

I. KALNIȚKI

Sfîrșitul ORAȘULUI SUBTERAN

EDITATA
DE REVISTA
**ȘTIINȚA
TEHNICĂ**

I. KALNIŢKI

SFÎRŞITUL ORAŞULUI SUBTERAN

Traducere din limba rusă de Margareta Roman
şi D. Manu

★ ★

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”

29

REZUMATUL FASCICOLEI PRECEDENTE:

Matrozii spărgătorului de gheață „Dniepr” zăresc în calea lor spre U.R.S.S., vasul de transport „Mafusail”, sub pavilionul Moniei, o țară capitalistă care avea pretutindeni baze militare. În apropierea insulei Pescarilor, secundul Ustin Petrovici Rîbnikov, singurul supraviețuitor al submarinului sovietic „Delfinul”, își amintește de clipele în care submersibilul fusese scufundat prin acele locuri, în anii războiului...

„Dniepr” salvează de pe un sloi de gheață pe tânărul negru monian Harry Gould. Acesta povestește cum, rănit în luptele din Africa, căzuse prizonier în mâinile hitleriștilor, care apoi l-au adus într-un lagăr din Germania. Acolo a cunoscut el un inginer de marină, pe care fiindcă era rus, îl numea Raș. Împreună cu mii de alți deținuți, Gould și Raș au fost transportați în Orașul Subteran, situat într-un loc necunoscut, unde erau puși să muncească la exploatarea unor zăcăminte de uraniu. Raș organizează o revoltă. Gould este dus pe „Mafusail”, vasul piratilor, de unde izbuteste să evadeze.

Rîbnikov e invitat de inginerul Lev Solnșev (fiul unui tovarăș care pierise cu „Delfinul”) să participe la o expediție în Arctica, unde trebuia să fie experimentată o mașină de transport ideală, denumită „Svietoliot”. Acest aparat putea, cu o viteză încă neatinsă, să se deplaseze pînă în stratosferă, putea coborî pînă în fundul oceanului, după cum putea să lunece pe gheață sau să alerge prin pășire pe nisip. În plus, prin folosirea „electronitului”, un combustibil special, „Svietoliot” putea funcționa practic nelimitat. La expediție mai iau parte profesorul N. G. Irinin, Nadejda, soția lui Lev Solnșev, și Harry Gould, devenit cetățean sovietic.

După înfrîngerea hitleriștilor, conducerea Orașului Subteran a preluat-o Iohann Blaufisch, omul monianului Charly Hastings, poreclit bătrînul marabu și care era finanțat de Mengsenior, unul din cei mai mari afaceriști din Monia.

Roșcovanul Iohann, cunoscut acum sub numele de Johnny Norocosul, lansează un S.O.S. în nădejdea că va atrage în cursă vasul „Dniepr” și-l va putea distruge.

LUCRĂRILE CARE VOR APĂREA ÎN COLECȚIA

„POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE”

Nr. - 30 - 31 - 32 - 33 „SFÎRȘITUL

ORAȘULUI SUBTERAN” - roman

de I. Kalnișki.

Coperța, desen: D. Ionescu

(continuare din numărul trecut)

A treia zi, în camera hotelului de mîna a treia, unde se instalase Johann, apărî un ofițer american și-i ceru să-și stringă cît mai repede catrafusele. Jumătate de oră mai tîrziu, hitleristul de pînă mai adinecuri ședea în barul unuia din cele mai elegante hoteluri, iar bătrînul marabu îi spunea:

— All right! Mister Mengs este de acord... Putem acționa.

Alături de apartamentele în care locuiau oamenii statului major se afla o cameră liberă, reținută pentru domnul Jonathan Blackpig, cetățean al republicii Montia, agentul administrației militare. Tocmai pe acest nume căpătase Johann Blaufisch un pașaport al Montiei cu fotografia lui. Astfel avu loc transformarea care constituia începutul unei ere noi în viața secăturii hitleriste.

Un lucru nu i-a plăcut la început lui Johann alias Johnny: de ce oare Charly i-a schimbat numele Blaufisch, adică Peștele albastru, în Blackpig, ceea ce înseamnă Porcul negru? Nu era el mulțumit nici de primul nume, dar decât Blackpig, e mai bine Blaufisch de-o mie de ori. Johnny nu se sfii (desigur, într-o formă destul de politicoasă) să-l întreb pe Charly:

— De ce, boss, ați binevoit să-mi alegeți un nume atît de ridicol?

Bătrînul marabu rîse copios, apoi îi explică lui Johnny că în felul acesta montienii își păstrează rasa lor superioară nealterată prin amestec cu rasele inferioare, ai căror reprezentanți sînt cîteodată primii temporar printre ei...

— Înțelegi!? Vremurile de azi sînt atît de nesigure... Trezirea indivizilor dintr-o cetățenie în alta este colosal de frecventă. Peste cîțiva ani, dumneata Johnny ai putea să te dai drept un montian neaoș. Tocmai acest lucru căutăm noi să-l evităm... Sîntem gata să vă venim în ajutor, să vă ajutăm să treceți hopul, mai cu seamă dacă interesele noastre coincid, dar ca să amestecăm singele nostru cu al vostru — asta, cu părere de rău, nu-l dorim și nu-l admitem...

Johnny oftă. Acum cîțiva ani era reprezentantul unei rase superioare... Dar de! Ce să-i faci! Se schimbă vremurile, se schimbă ordinea lucrurilor, valorile, se schimbă și rasele superioare. Și la urma urmei, tot e mai bine să fii un porc viu decît un pește spînzurat.

Charly l-a numit pe fostul Johann, astăzi Johnny, director administrativ al „Societății de exploatare îndepărtate”, special înființată pentru luarea în stăpînire a Orașului Subteran. Cum

ar putea administrația decapitată a acestei frânturi din „cel de-al treilea Reich” să se opună presiunii lui Hustings et Co., societate susținută de însuși Mengs-senior? Administrația Orașului Subteran ar fi părăsit de mult această insulă dacă nu s-ar fi temut să apară în fața oamenilor. Naziștii consumau ultimele rezerve și mențineau cu greu un simulacru de disciplină între soldații pazei. Pe zi ce trecea, resturile armatei lui Hitler se descompuneau tot mai mult. Comandantului Oscar Kreitz i se părea citeodată că nu există nici o deosebire între paznici și întemnițați, și că toți laolaltă sînt gata să-i nimicească pe comandanți. Prizonierilor li se mai putea ascunde că fasciștii au fost nimiciți, paznicilor însă nu. Tot mai des se auzeau voci revoltate, mulți cereau să fie înlocuiți și trimiși înapoi în patrie...

În aceste condiții, sosirea în Orașul Subteran a lui Johnny — cu imputerniciri depline, cu provizii și pază personală — putea fi socotită de administrația de acolo drept o adevărată minune. Totul revenea „la normal”, această cren-guță din copacul doborât al „celui de-al treilea Reich” prindea viață, altoită pe tulpina unui „imperiu” și mai puternic decît cel hitlerist...

Comandantul Orașului Subteran, gauleiterul Oscar Kreitz, nu-l recunoscuse la început în domnul Jonathan Blackpig pe fostul lui coleg care înainte aducea transporturile de sclavi. Bărbatul tolănit în fotoliu se arăta a fi un monian pur sînge, amator de havane groase și de băuturi tari, un om de afaceri care știa să trăiască lăsîndu-i și pe alții să trăiască...

Căzura repede de acord asupra măsurilor ce vor trebui luate pentru înlocuirea treptată a garnizoanei nemțești prin paznici angajați. Pe Herr Kreitz nu-l tulbură deloc această hotărîre a noilor stăpîni, deși în consecință foștii paznici nemți urmau să treacă în rîndul muncitorilor prizonieri ori să piară. El înțelese că numai astfel va putea fi păstrată taina Orașului Subteran, mai cu seamă după ce primi asigurarea că administrația nemțească va rămîne la posturi. Desigur însă că, pentru orice eventualitate, vor trebui să-și schimbe și ei numele. Astfel, de pildă, Herr Oscar Kreitz devenea mister Connolly, monian de origine celtă.

Problemele aprovizionării și legăturilor, a compensației pentru muncă și altele nu provocară nici un fel de discuții: stăpînii cei noi se arătară chiar mai darnici decît cei dinainte. Într-o singură zi, afacerea se perfectă printr-un contract secret și Johnny plecă cu avionul spre Monia ca să-i raporteze bossului succesul obținut. Bătrînul marabu era mai mult decît mulțumit de noul său director. El îi transmise lui Johnny salutări din partea mai multor personalități ale bursei montene, și mai cu seamă din partea lui Mengs-senior. Johnny era tare mîndru. E adevărat că atunci cînd Johnny a făcut o aluzie că ar fi încîntat să-și prezinte personal omagiile sale lui mister Mengs, bătrînul marabu s-a prefăcut că n-aude. Acest lucru însă nu-i strică lui Johnny buna dispoziție... Pe Charly îl amuză îndeosebi pățania lui Johnny cu prizonierii revoltați. Johnny Norocosul știu să zugrăvească atît de viu scena cînd, în toiul rebeliunii, apăru ca din infern pe masa de metal, cu brațele

incruciate pe piept, încît Charly rise cu poftă. Și cum l-a dezarmat pe rebeli cu făgăduieli mincinoase, lansînd în momentul hotărîtor prin ambrazuri chestionarele! Dacă n-ar fi avut grijă să pregătească dinainte artileria de hîrtie, nu se știe dacă ar mai fi putut să-i stăpînească pe deținuți.

Mengs-senior îi porunci, bineînțeles tot prin bătrînul marabu, să păstreze taina și de-acum înainte ca ochii din cap. Se întocmi un statut special: „Statutul pentru paza Orașului Subteran” și fiecare inițiat trebui să semneze o hîrtie prin care declara că răspunde de păstrarea secretului. Răspunderea era desigur destul de grea, deși în afară de nenorocii înmormîntați de vii în insula necunoscută din Arctica îndepărtată, numai cinci oameni în toată lumea cunoșteau taina Orașului Subteran. Și toți cinci erau oameni siguri, demni de toată încrederea.

Astăzi Johnny ducea spre Orașul Subteran un nou schimb de paznici. Nu i-a fost ușor să-i aleagă și să-i convingă pe acești „boys” care n-aveau alte calități decît o totală lipsă de prejudecăți. Teoretic, recrutarea lor costa scump; dar numai teoretic. Prin contract, „Societatea de explorări îndepărtate” se obliga să le plătească la expirarea contractului, lor sau moștenitorilor, o sumă fabuloasă. Dar e puțin probabil ca vreunul din ei să fi dat cuiva de știre că pleacă. Și dacă e așa, atunci recompensa făgăduită prin contract n-o să ajbă cine s-o încaseze, căci nici unul dintre ei nu va pleca vreodată din Orașul Subteran. Soarta lor era pecelluită. După scurgerea termenului stabilit prin contract, paznicii vor trece, ca și soldații nemți, la muncă sau va trebui să moară...

Telefonul îl deranjă din nou pe Johnny, cufundat în gîndurile sale:

— Also... Ptiu! Alo, da! Dumneata ești Mick? Ce-i? Din Orașul Subteran? Bine, dă-mi legătura... Vă ascult, Orașul Subteran. Da, eu. Ah, mister Connolly! Vă salut, dragul meu companion! Ce?! Revoltă? Ce revoltă?... Cum se poate revoltă în Orașul Subteran? Cred că ai încurcat ceva, dragul meu, Connolly. Da, e păcat... Sînt forțe de muncă. Dar ce să-i faci, dacă nu se poate altfel, trage cîteva gloanțe. Nu exagera însă. Nu uita că acum nu e ușor să găsești lucrători noi... Pe scurți, caută să pui capăt panicei. Asta în primul rînd. În al doilea rînd, mîine sînt acolo. Am de terminat numai o afacere urgentă și vin imediat... Da, viu cu avionul. Ești mulțumit? Nu-i nimic, țin-te bine... Good bye!

Zum Teufel! Așa e întotdeauna. Cînd e omul mai bine dispus, trebuie să se întîmple ceva să-l indispuină! Deșteptul de Herr Kreitz, lua-l-ar dracu să-l ia de papă-lapte! Mare bucurie!... Auzi! Revoltă în Orașul Subteran... Cine mai îndrăznește să se revolte după încercarea de atunci? I-am strîns pe robii ăia în chingi, să se sature de revoltă! Dar o să vadă ei ce-am să le fac acum! Nici să respire no să mai îndrăznească!

Telefonul sună din nou. Johnny ridică fără chef receptorul:

— Ce este? Camera de detecție?... Ce s-a mai întîmplat? Mă deranjați pentru fleacuri... Un co-orp? Ce fel de corp? Ce face?! La douăzeci și trei de mil de metri înălțime? Aiu.

rezi! Ce viteză? Ce?! Ai innebunit ori îți bați joc de mine!
Nu vorbi prostii. Nu există o asemenea viteză... Da, da, nu există.
Bine, bine, termină cu prostiile astea!

Hotărât, prost mai e aranjată lumea asta! Nu poți să
râsuflă un pic... Și ce obosit se simte Johnny! Ce-ar fi să dea
totul dracului, să-și vîndă partea lui, cu sclavi, cu paznici, cu
tainele subterane și submarine, cu toate perspectivele și cu
domnul Connolly cu tot... Vorba înțeleptului marabu: arta de
a pleca la timp este mai de preț decît arta de a sosi la timp.
„Bursa moniană se interesează în mod serios de această întreprindere;
ar trebui să-mi vînd acțiunile cu profit și să mă retrag undeva, să trăiesc în liniște...”

...Pe dracu, liniște! Ce spui? Vine „Dniepr”? Chiar vine?
Trebuie să-l întimpinăm. Astea s milioane care străbat ghețurile.
Numai să nu ne scape: cu primul proiectil dăm jos cabina de radio, apoi minele... Completarea forțelor de muncă
în Orașul Subteran înseamnă completarea contului lui Johnny la bancă.

Il chemă la telefon pe radiotelegrafist. Unde-i melcul
ăia? Înaintează? Tare încet înaintează! Doar ei îl socotesc
cel mai puternic spărgător de gheață... și gheața e slabă.
Zorește-l și tu puțin! Zi-i că ne înecăm, că sînt copii mici pe
bord care pier. Spune că s-a sinucis căpitanul. Rușilor le place
să sară în ajutor. În special pentru copii, sînt gata să treacă
prin foc și prin apă. Zorește-i! Sînt în întîrziere... Da, Mick,
nu uita să reduci tensiunea. Vezi, cel mult cincizeci de kilometri.
N-avem nevoie de martori ai radiofleurtului nostru cu „Dniepr”...

— Am înțeles, mister Jonathan. Acum să vezi ce potop
o să izbucnească pe „Dniepr”... Vor inunda vaporul cu lacrimile
lor... Vai, ce nenorocire... În receptor gîlgii un ris dement.

Mick se grăbi să transmită radiograma cu descrierea
nenorocirii care se abătuse, chipurile, asupra lui „Mafusail”.
Din radiogramă rețesea că „Mafusail” e aproape scufundat,
că echipajul și pasagerii — printre care vreo douăzeci de
copii goi, uzi și bolnavi — au coborît pe un sloi de gheață
subțire și nesigur, că trei femei au innebunit și că secundul
s-a sinucis și el, ca și căpitanul. Dacă nu primesc ajutor, pînă
deseară nu mai rămîne nici un om în viață!

La acest apel deznădăjduit, Mick primi numaidecît
răspunsul:

„Nu vă pierdeți curajul. Țineți-vă bine! Căutați să treceți
pe un bloc de gheață mai gros. De rest, n-aveți grijă. Pînă
într-o oră sperăm să vă salvăm. Căpitanul vasului «Dniepr»,
Lunatov”.

Cînd Mick îi comunică la telefon răspunsul primit, Johnny
puși în ris:

— Mă da' prostii mai sînt! Și-au semnat cu mîna lor
cuvăsisul de intrare în Orașul Subteran.

Dar Mick mai era încă la telefon:

— Alo, Johnny, stai puțin. Am mai prins o radiogramă...
Da, tot în rusește... E ceva curios... Ți-o trimit acum.

Curînd după asta, musul îi aduse lui Johnny în cabină
radiograma interceptată de Mick, care suna astfel: „Salut eroilor
lui «Dniepr» din partea echipajului primului «Svietoliot»...”

Johnny învățase limba rusă într-o școală specială. Dar radiograma asta n-o înțelegea. Ce fel de „Svietoliot”? Și de ce tocmai acum i-a venit așa, tam-nesam, să-l salute pe „Dniepr”? N-o fi oare acel „corp” care a trecut cu o viteză fantastică la o înălțime de douăzeci și trei de kilometri? Dar cum au putut de la înălțimea aceea, cu o asemenea viteză, să-l recunoască pe „Dniepr”?

Cîteva minute mai tîrziu, după ce-și reveni puțin în fire, Johnny îl sună pe căpitan:

— Alo! Rob! Dă-te rog ordin să se pregătească „Ciclonul”... Imediat după efectuarea operației am să plec înainte spre insulă. Îi dau cu mine pe băieți.. Da, pe toți douăzeci.

Apoi Johnny urcă pe puntea de comandă. În acel moment sufla o briză caldă, plăcută... În lumina puternică a zilei, gheața strălucea de-ți lua ochii. Numai la est se zărea o pată neagră de fum. Era „Dniepr”, care venea în ajutor.

— Ascultă Rob, îi spuse Johnny căpitanului. Cînd rușii se vor apropia, să ne învăluim cu fum, ca să credă că avem un incendiu pe bord, și n-o să observe nimic. Altfel te pomești că ghicesc despre ce-i vorba... Ai înțeles, nu-i așa?

Rob clipi semnificativ din ochi, și amîndoi pufară în ris.

DIN NOU „MAFUSAIL”

La o înălțime de patru mii cinci sute de metri, Solņev întoarse mașina în poziția orizontală, strînse elicele și puse în funcțiune motorul cu reacție. Luînd înălțime, „Svietoliotul” zbură spre nord-vest. Pasagerii nu simțiseră nici schimbarea poziției mașinii și nici creșterea rapidă a vitezei.

După ce cuplă aparatele de conducere automată, Solņev se întoarse în cabină.

— Sîntem la o înălțime de douăzeci și trei de mii de metri, anunță el așezîndu-se în fotoliu.

— Douăzeci și trei...? se miră Ribnikov. Parcă... parcă nu-mi vine a crede...

Uitîndu-se pe geam însă, el văzu un cer de culoare violet închis. Ici-colo sclipea cîte o stea verzuie. Jos, departe, norii păreau un ocean argintiu înghețat instantaneu în timpul unei furtuni.

— Izolarea e bună, constată Ribnikov. Și ce tăcere...

— Tăcerea-i explicabilă, răspunde Irinin. Doar încintăm mai repede decît sunetul. Zgomotul „Svietoliotului” rămîne în urmă. Și în general, de unde să existe zgomot la o asemenea înălțime? Aici aerul este foarte rarefiat.

— Măi Levușka, măi. Mie parcă tot nu-mi vine a crede. „Svietoliotul” tău..., arată Ribnikov în jur, parcă-i un vis!...

— Da, răspunde Solņev. Grație electrolitului noi am economisit peste zece tone din greutatea de zbor. Nu există în lume o mașină cu o greutate de zbor mai mică decît a „Svietoliotului” nostru.

— Nici un cusur nu poți să-i găsești, dădu din cap Ribnikov și se îndreptă spre aparatul de radio.

Harry rămăsese indiferent față de peisaj. Tolănit în

totolia, el adormi dus. Într-o boxă mică, Nadea pregătea dejunul.

— O adevărată excursie în stratosferă, glumi profesorul Irinin. Chiar dacă socotim după ora Moscovei, e cam devreme pentru dejun. În zona prin care trecem, însă, e ora opt dimineața... a zilei de ieri.

— Deodată, Ribnikov fluieră prelung, și aplecându-și corpul masiv înainte, îi întinse lui Solnșev nota înregistrată.

— Un caz obișnuit: cineva trimite un „S.O.S.". Ai notat coordonatele, Ustin Petrovici?

Ribnikov însemnă pe hartă punctul de unde pornise semnalul de primejdie și adăugă:

— Vasul se numește „Mafusail”...

— Cum! „Mafusail”?!

Harry sări în sus — parcă-i luase cineva somnul cu mina.

Toți se uitau în tăcere unul la altul.

— Harry, parcă de pe vasul ăsta ai fugit, nu-i așa? întrebă Irinin.

— Da, sigur, confirmă Harry. Nu cred să existe doi „Mafusaili” pe aceeași linie.

— O să vedem îndată, spuse Solnșev.

El stinse becul. Pe ecranul din perete se contură un dreptunghi luminos, pe care se vedea un mare câmp de gheață, tăiat pe alocuri de ochiuri înguste de apă.

— Ce-i asta? întrebă Ribnikov.

— Porțiunea oceanului deasupra căruia zburăm, răspunse Solnșev.

— Dar între noi și ocean există câteva straturi de nori...

— Pentru undele ultrascurte cu care funcționează instalația noastră, acumulările de nori nu constituie o piedică.

Ribnikov ciuli urechile și mișcă din mustață:

— Piriitoarea mea recepționează din nou ceva...

El ascultă atent piuitul unui aparat morse și începu să descifreze semnalele: „Nu vă pierdeți curajul. Țineți-vă bine! Căutați să treceți pe un bloc de gheață mai gros. De rest n-aveți grijă. Până într-o oră sperăm să vă salvăm. Căpitanul vasului «Dniepr» Lunatov”... Asta-i bună! și „Dniepr” al meu e pe-aci.

— „Dniepr”?! se bucură Harry. Oh, în acest caz, Lev Leonidovici, să le trimțtem tovarășilor un salut...

Solnșev dădu din cap în semn de aprobare, iar Ribnikov transmise în grabă telegrama de salut interceptată de Mick.

Deodată pe ecran, printre ghețuri sfărâmate, cei din cabină zăriră un vas minuscul, parcă desenat.

— Iată-l și pe „Mafusail”, zise Solnșev. Îl recunoști, Harry?

Solnșev întoarse o manivelă și imaginea se mări. Acum se distingeau bine coverta, construcțiile de pe coverta și chiar marinarii care se plimbau bine dispuși de-a lungul vasului, cu mâinile în buzunare...

— Nu înțeleg nimic, mormăi Irinin. Ce-i cu avaria?

— O să vedem îndată.

Solnșev dispăru în cabina de comandă. Călătorii se sim-

fră deodată strînși parcă în niște cercuri de oțel și proiectați spre dreapta...

Solnjev strigă din cabina de comandă :

— Sînteți cu toții teferi, tovarăși? Vă rog să nu vă spe-riți: „Svietoliotul” a făcut un viraj prea brusc. Vreau să văd ce se petrece pe „Mafusail”.

Pierzînd treptat din viteză, „Svietoliot” luă poziție verticală și începu să coboare vertiginos, prăbușindu-se printre norii deși și lăptoși. Încă înainte de a ieși din nori, se opri și rămase suspendat în aer, menținut de elice. Toți se înarmară cu binocluri și începură să privească, prin luminișurile dintre nori, pustiul de gheață.

„Mafusail” era tocmai sub ei. Văzură niște oameni care se deplasau dinspre vas cu săni în diferite direcții. La o oarecare depărtare de vas, oamenii de pe „Mafusail” spărgeau gheața și lăseau în apă niște lăzi.

— Dar nu-i vorba de nici o avarie aici, exclamă supărat Ribnikov. Nu înțeleg... ce fac acolo? Nu cumva dinamitează gheața?... Atunci de ce urlă „S.O.S.”?..

Solnjev bătu cu pumnul în masă.

— Totul e clar! strînse el din dinți. Ticăloșii minează împrejurimile vasului... Așa făceau și hitleriștii pe front... Se prefăceau că sînt grav răniți, și cînd le venea cineva în ajutor trăgeau... Nemernicii! Ați înțeles, prieteni, ce-i pregătesc ei lui „Dniepr”?..

E. P.

Raș era foarte necăjit de dispariția lui Harry Gould. Din cei zece deținuți luați în ziua aceea, numai nouă s-au întors. Și nici unul dintre ei nu știa unde a dispărut negrul. Numai francezul Morot îi șopti :

— Cred că s-a înecat... Dar nu știu sigur. Parcă poți să vezi ceva!

Raș simți multă vreme lipsa prietenului dispărut. Să fi izbutit oare să fugă? Dar cum să afli dacă acest lucru e adevărat? Și unde ar fi putut să fugă dintr-o insulă pierdută în Oceanul Înghețat? Pretutindeni îl pîndea moartea.

Deținuții munceau ca și în trecut, nimic nu se schimbase, și apariția roșcovanului în dormitorul lor fusese cu timpul uitată. Ca și înainte, prizonierii nu vedeau pe nimeni. Orice pas de-al lor era urmărit de ochi nevăzuți și de țevile pistoacelor automate.

„Armele” pregătite cu ajutorul lui Harry — pietre ascuțite sau cu tăișuri ca de topor, ghioage și bucăți de fier — le păstrau ca și în trecut în mină, sub o grămadă de steril. Într-o zi, controlînd dacă mai există comoara lor, Raș găsi între ele o bucățică de hirtie. Profitînd de un moment prielnic, citi hîrtia scrisă pe englezește :

„Am fost vînduți unei organizații internaționale de bandiți. Nici un guvern din lume, cel puțin în mod oficial, nu cunoaște existența Orașului Subteran. Sînt desperat... Vreau să iau legătura cu voi. Distrugeți imediat scrisoarea. E. P.”

Scrisoarea îl tulbură pe Raș. Cine o fi acest misterios E. P.? Își bătu mult timp capul să ghicească cine ar fi putut să scrie

biletul. În nici un caz nu putea să fie vreunul dintre deținuții. Atunci își aminti de un norvegian, profesorul Paulsen, care dispăruse mai de mult dintre ei. Da, așa îl chema : Eric... Încamă că profesorul e în viață, că lucrează undeva în apropiere și se bucură chiar de o oarecare libertate. Cu ce ar putea să ne ajute ?

Pregătirile pentru revoltă deveneau tot mai dificile. Oamenii slăbeau văzind cu ochii. Pe Raș îl neliniștea indiferența lor față de soarta ce-i aștepta. Rusul n-avea însă de ales : tocmai cu acești oameni trebuia să organizeze revolta și să învingă.

În aceeași zi, în timpul prinzului, când prizonierii respirind din greu se așezară în jurul mesei lungi de fier să mănince, rusul încercă să-l scoată din starea de apatie. Ca din neabă-gare de seamă, făcu să-i cadă castronul pe podea. Mincarea fierbinte se vărsă pe picioarele vecinului, care trase o injură-tură fără răutate. Ceilalți nici nu dădură atenție celor petrecute. Aplecându-se sub masă ca să-și ridice castronul, rusul îl împinse ușor pe vecin și-l șopti :

— În curînd vom fi liberi...

Vecinul continua să-și soarbă supa în tăcere.

— Oare nu mai vrei să fii liber ? întrebă încet Raș.

Nici de data asta vecinul nu răspunde nimic. Nici măcar să-ți dai seama dacă a auzit întrebarea nu puteai.

Dar nu toți erau demoralizați ca acest nenorocit. În dimi-neața zilei următoare, cînd prizonierii mergeau în șir prin cori-dorul îngust spre mină, rusul, prefăcîndu-se că a alunecat, șopti peste umăr :

— Luptă și victorie !

În urma lui abia se auzi în șoaptă răspunsul lui Morot :

— Victorie și libertate !

Polonezul Iankovski rosti destul de tare : „A sosit timpul !”, iar Blaind răspunde cu privirea : „Sîntem gata”.

Cum să începi însă dacă nici unul din prizonieri nu știe cum sînt așezate posturile de pază în nenumăratele galerii și tre-ceri întortocheate ale Orașului Subteran ? Nu știa nimeni unde se află administrația, nici unde sînt magazile cu provizii și arme. Înainte de a întreprinde răsculații ceva, din toate colțurile ar porni focuri de arme...

În primul rînd ar trebui să procure planul Orașului Sub-teran, ca să știe încotro să-și îndrepte lovitura principală. N-ar putea oare Paulsen să-l ajute ? Dar cum să tei legătura cu el ? N-ai nici un petic de hîrtie, nici măcar un capăt de creion... Doar să zgîrii cîteva cuvinte pe o bucată de rocă... Da, și s-o pună în ascunzișul unde a găsit scrisoarea... Dar va mai trece oare profesorul pe acolo ? În orice caz, să încerce !

Spre sfîrșitul zilei, profitînd de un moment prielnic, Raș zgîrie pe o bucată de rocă mare cît un ou de găină următoarele cuvinte :

„Am vrea planul Orașului Subteran”.

Rupînd o fișie din căptușeala hainei lui zdrențuite, rusul înfășură „scrisoarea de piatră” și o ascunse sub grămada de steril.

A doua zi dimineața Raș găsi bucata de rocă în același loc, dar fără cîrpă și cu textul șters. Nimic nu-i putea da vreo

indicație în ce mîni căzuse „scrisoarea”. Totuși era liniște: nimănui nu i se porunci să rămînă în abataj. Înseamnă că trebuia să aștepte.

Ziua de muncă era spre sfîrșite. O zi obișnuită, plină de bubuituri și un zgomot înnebunitor, în care tot îi se năzărea că auzi un glas de om strigînd slobod. Dar totul era o părere. În răpătitul asurzitor al perforatoarelor, rusul desprinsese însă ceva cunoscut. Iată-l pe Morot, care apasă cu pieptul pe Burghiu și-l scoate imediat din rocă. Punct. Încă o dată ceva mai lung — o liniuță, și așa mai departe. „Ce mai aștepți? E momentul să începem” — spun perforatoarele... În acest zgomot clocotitor, nici unul dintre paznici n-ar fi putut distinge frazele rostite de prizonieri pe această cale.

Raș se apropie de unul din prizonieri, îi luă perforatorul din mînă și, în timp ce găurea roca, izbuti să transmită:

— Așteptați. Fiți pregătiți!

Nimeni nu se opri din lucru, nici o mînă nu tremură. Oamenii învățaseră să-și ascundă sentimentele... Deodată cineva strigă: „Apă!” Prizonierii ridicară capul și văzură că din tavanul minei picură apă. Curînd apa începu să se prelingă pe pereți, apoi să gîlgăie ameninșător. Se auziră țipete: „Ne inundăm! Ne înecăm!”. Prizonierii începură să se urce pe grămezile de minereu, să se cațere pe ieșiturile pereților...

Deodată megafonul începu să urle:

— Toată lumea la locuri! Dacă nu executați ordinul, folosim gazele... Numărul patru mii trei sute șaiszeci și nouă, ia-ți sculele.

Fără să se grăbească, Raș porni spre panoul de scule și își luă cutia.

— Patru mii trei sute șaiszeci și nouă pornește spre galeria centrală, îi ordonă glasul de la megafon. Prima cotitură la stînga. Îndreaptă-te spre ascensor!

Rusul mergea printr-o galerie joasă, slab luminată de becuri rare. Și cu toate că în jurul lui totul era absolut pustiu, Raș simțea că din toate părțile era încontinuu supravegheat... Coti spre stînga, mai merse vreo două sute de metri și zări în fața lui puțul întunecos al minei. Raș păși pe platforma ascensorului. Unde-l vor duce oare? În sus ori în jos? Platforma se clătina și începu să urce. Numărase pînă la patru sute cînd ascensorul se opri. „Înseamnă că am urcat vreo sută, o sută douăzeci de metri” — făcu socoteală rusul.

Porni înainte ascultînd indicațiile megafonului. Și acest orizont era luminat de becuri rare. Raș ajunsese la stația de pompare. Unsprezece pompe pompau neobosit apa din orizonturile inferioare, iar cea de-a douăsprezecea era scoasă din funcțiune: pe ea era prins un steguleț galben — semnul avariei.

În perete, la înălțimea unui stat de om, Raș văzu o nișă. Puse cutia jos, scoase cheia și începu să demonteze pompa. Totul era în ordine; numai în cilindrul din dreapta slăbiseră segmentii pistonului și de aceea pompa nu mai funcționa.

În timp ce o monta la loc, Raș se uită cu atenție în jur. Deodată se auzi un scîrșit, și în nișă se deschise o fereastră. În cadrul ei apărură o față palidă. O mînă albă, subțire, îi făcu semn.

Apropiindu-se, îl recunosc pe Paulsen și-l auzi șoptind :

— Putem vorbi... Aici nu există radio-urechi...

Rusul se lipi de ferestruică :

— Ne puteși ajuta ?

Fața lui Paulsen se strimba într-un suris chinuit.

— Lucrez în laborator. Nu-mi trec multe sub mână. Dar planul minei l-am desenat. Cu degetele tremurânde, profesorul îi întinse lui Raș o foaie de hirtie împăturită. Bag-o repede în sine !

— Ascultă, n-ai putea să aranjezi să se stingă lumina mine dimineață măcar pentru câteva minute?... În timpul lucrului...

Paulsen tăcu, gândindu-se, apoi spuse :

— Bine. Nu știam cum să încep. Am stricat pompa ca să te pot vedea... Am să aranjez un scurt circuit...

Rusul voia să-l întrebe cam pe la ce oră se va întâmpla acest lucru, dar deodată deasupra lor zbură o sonerie. Fața lui Paulsen se schimonosi, speriată. El dispăru, și ferestruica se închise.

URSULEȚUL TRECE PE „SVIETOLIOT”

Din timpul Războiului de Apărare a Patriei, Pavel Ignatievici Proțenko a rămas cu un obicei : înainte de a face ceva, aruncă înfii privirea spre zări. Și iată că astăzi, pe când îi ducea ofițerului de cart să guste mîncarea, Pavel Ignatievici se uită în sus și văzu deodată că din nori, direct spre „Dniepr”, vine în picaj un avion ciudat, fără aripi. Bucătarul strigă tulburat :

— Atenție, avion !...

Toți cei care se aflau pe covertă urmărind uluiți neobișnuitul aparat care cobora vertiginos spre ei, și, după ce de pe pasarela marinarul de veghe dădu de veste că mașina de zbor e sovietică, priviră mai departe cu mult interes. Nimeni însă nu s-ar fi așteptat la cele ce urmau. Deodată mașina se opri și rămase suspendată în aer la vreo trei metri de vasul lor, exact deasupra semiteugei, apoi scoase din pîntecele ei trei picioare lungi, cu care se instală solid pe covertă. Se deschise o ușă, scara se desfășură, și pe ea coborîră, unul după altul, cinci inși. Toți erau îmbrăcați în combinezoane de blană, cu căciuli și cizme.

Pe Ribnikov și pe Gould îi recunoscură imediat. Marinarii se strinseră în jurul celor cinci. Din toate părțile, li se întindeau zeci de mîini, se auzeau urări de bun venit...

— Ce-ați rămas aici, prieteni ? exclamă căpitanul Lunatov, care sosise atras de gălăgie, și-l îmbrățișă pe Solnețev. Să trăiești, dragul meu ! Iată unde ne-a fost dat să ne revedem... Dar ce-mi văd ochii ! Îi strînse mîna lui Harry, apoi îl zări și pe Ribnikov. Ei vezi, Ustin Petrovici ! Zbori prin lumea întreagă și cînd colo tot pe vasul tău nimeresti. Ei se îmbrățișară cu dragoste.

Solnețev îi făcu cunoștință lui Lunatov cu Nadea și cu profesorul Irinin, apoi coborîră cu toții în salonul ofițerilor.

După ce se închise ușa, Solnețev se adresă căpitanului :

— Ați pornit în ajutorul lui „Mafuscil”, nu-i așa ? Ei, aflați că n-au nevoie de ajutor ! Acest vas, cu nume biblic, este un

pirat. Ar trebui să-l prindem asupra faptului, dar nu ne îngăduie timpul... Avem o altă sarcină...

— Cea mai infectă piraterie, adăugă furios Ribnikov, uitându-se cu ochii lui rotunzi, înnegurați de supărare, la cei de față. Acum îmi explic eu dispariția „Anne-Mariei” din Marsilia și chiar a „Amiralului Nelson” din Portsmouth. În ultimul timp, au dispărut fără urmă cel puțin zece vase. Credeam că au căzut victimă unor mine rătăcite, și când colo...

— Folosindu-se de un post de radio de mică putere, continuă Solnțev, ...„Mafuscail” lansează S.O.S., deși n-are nevoie. Și pentru ce face asta? Ca să prade și să scufunde vasul care îi vine în ajutor! Vă închipuiți că în asemenea momente nimeni nu se așteaptă la o agresiune...

— Îmi îngăduiți să-mi exprim și eu o părere, în numele tineretului? rosti, sculându-se în picioare, radiofonistul Sima Maslennikov. Îmi dați voie? Atunci o spun. Cu bandiții nu trebuie să ne purtăm cu mânuși! Sintem datori să-i demascăm în fața întregii omeniri... Noi îi lăsăm acum în pace, iar ei mai înecă vreun alt vas!

— Dă-mi voie, fi replică Irinin cu delicatețe. Nimeni nu neagă acest lucru. Fapt este însă că ei trebuie să fie prinși asupra faptului, față de martori...

— Așa e. Are dreptate tovarășul Irinin, îl susținu Solnțev. Privirea lui făcu înconjurul celor prezenți: Și cred că știu unde putem găsi martorii. Vor fi martori chiar marinarii de pe vapoarele menționate de Ustin Petrovici. Poate avem noroc și atunci vom putea ușor să demascăm crimele lui „Mafuscail”, care își face de cap sub pavilionul Moniei. Într-o săptămână, îi venim noi de hac piratului!

— Adevărat! Așa e! dădu Harry din cap. Jefeiesc vapoarele și apoi le scufundă, iar pe oamenii sănătoși îi trimite la ocnă în Orașul Subteran. Acolo am cunoscut și eu câțiva din aceștia.

— Cu atât mai mult, se înfierbintă Sima. Să punem mâna pe piraj și să-i silim să mărturisească!

— Nu, se opuse Solnțev. „Mafuscail” este numai un detaliu, o părțică a forțelor oculte vinovate de situația din Orașul Subteran. „Dniepr” trebuie să-și vadă de drum... Viteza „Svietoliotului” este foarte mare și radio-ochiul lui vede perfect. Vom cerceta această parte a Arcticei. Și dacă dăm peste insula cu Orașul Subteran, vom ști s-o examinăm cum trebuie...

— Dacă această insulă nu există pe hartă, preciză Irinin.

— Bineînțeles. Solnțev se adresa apoi lui Ribnikov. Ei, ce zici, Ustin Petrovici?

— Cred că aveți dreptate, răspuse el după ce se gândi puțin. O să-l ținem pe „Mafuscail” sub supraveghere și o să dăm noi peste insulă. „Dniepr” e mai bine să-și urmeze cursa.

— Ce să-i faci, trebuie să dăm ascultare unui sfat bun, consimți Lunatov.

Solnțev se sculă în picioare. Timpul era prețios. Își luară rămas bun și, ieșind pe covertă, se îndreptară spre „Svietoliot”.

Harry întoarse deodată capul. Privirea îi fusese atrasă de un chip care-i făcu inima să bată mai repede. După o secundă se aflu lângă Valea.

— Bună ziua, tovarășă, rosti el cu emoție, strângându-și cu amândouă minile căciula la piept. Îmi pare bine că te văd.

— Și mie îmi pare bine. Valea îi întinse mina.

— Mda... la revedere, tovarășă Valea, își și luă el rămas bun. Trebuie să plecăm... zburăm mai departe. Oare când ne-om mai întâlni? Mi se pare că „Dniepr” nu se întoarce așa curînd în U.R.S.S. Eu, însă, oriunde oi fi, n-am să te uit: dumneata doar m-ai scos din mare... N-ai vrea să-mi dai ceva ca amintire? Ceva la care ții mult.

Valea se tulbură.

— Ce să-ți dau? Deodată își aminti ceva. Numai decît, așteaptă-mă! și coborî în fugă spre cabina ei.

Echipajul „Svietoliotului” ajunsese lângă aparat. Strinseră pentru ultima oară mina căpitanului și a celorlalți marinari și urcară unul cîte unul în cabină.

Harry se codea să-și urmeze tovarășii. Ținîndu-se de scară, el se uita trist înapoi.

— Urcă-te Harry, ce mai stai?! îl chemă Solnjev.

Deodată Valea apărură din tambuchiul ținînd în brațe un ghemotoc alb și pufoș. Alergă spre Harry.

— Ține... Mergi sănătos...

Cu ursulețul în brațe, Harry urcă în grabă scara.

— Ce-i asta? îl întrebă Solnjev prefăcîndu-se că n-a văzut scena care se petrecuse jos. Un animal pe bordul „Svietoliotului”?

Harry arătă cu bărbia peste umăr și blîgii rușinat:

— Ea... Dînsa mi l-a dăruit...

— Ah, și l-a dăruit? zîmbi Solnjev. Atunci e altceva.

Scara fu ridicată, ușa se închise, elicea începu să se învîrtească, iar „Svietoliotul” săltă și dispărură îndată în nori.

„Dniepr” își reluă cursa spre nord-est, spre insulele unde era așteptat de exploratorii sovietici.

REVOLTA ÎN ORAȘUL SUBTERAN

Raș avea impresia că hîrtia cu planul Orașului Subteran îi frige pieptul. Cînd toți adormiră, el se întoarse pe pat cu fața în jos și, punîndu-și capul pe brațe, se prefăcu că doarme. De fapt însă, el studia liniuțele și rotocoalele de pe fărîma de hîrtie pe care o avea în fața ochilor.

Iată verticala puțului principal. Aceste trei linii perpendiculare sînt orizonturile Dreptunghiurile — se uită la legenda de jos — sînt abatajele în funcțiune. Pe Raș îl interesa în primul rînd orizontul inferior, unde lucrau oamenii din același detașament cu el. De puțul principal e îndoielnic că se vor putea servi; după cum reiese din desen, conducerea tuturor mecanismelor, între care și a ascensoarelor, este concentrată în sala de mașini a orizontului administrativ situat cel mai sus. Dar cum ajungi pînă acolo? Rezolvarea problemei trebuia căutată probabil în rețeaua subțire a puțurilor oarbe, foarte ramificate, întretîiate de galerii părăsite. Lungimea acestui drum în linie dreaptă este de cel puțin patru pînă la cinci sute de metri în înălțime. Numai dacă trecerile n-au fost cumva astupate! Și de nu s-ar rătăci în ele! Doar așa ar putea fi atinsă ținta înainte

de a se aprinde lumina din nou. Dacă apucă răsculații să ajungă în orizontul superior, paznicii nu le mai pot face nimic!

Adinc recunoscător, Raș privea meticulozitatea cu care bătrînul norvegian întocmise planul. Rotocoalele însemnau posturile de pază, pătratele — cazărmi, triunghiurile — camerele deținuților. Sala de mașini era reprezentată printr-un pătrat mai mare cu cîteva rotocoale în el, care indicau, probabil, agregatele corespunzătoare...

Ar fi bine, desigur, să poată face mai întîi o recunoaștere — acest lucru îl cer cele mai elementare reguli ale tacticii. Dar e cu neputință să trimiți o patrulă de recunoaștere înainte de a începe revolta, iar dacă revolta a început, e prea tîrziu să-ți pierzi vremea cu o recunoaștere: atunci fiecare clipă contează.

Întregul plan al operației, pînă la cele mai mici amănunte, trebuia dinainte chibzuit, iar amănuntele bine memorizate. Să scrii, n-ai cu ce, nici unde și nici pe ce. De altfel este și periculos.

Raș se întoarce pe spate și, fără să închidă ochii, frămîntă toată noaptea în minte fel de fel de variante. Ora sculării îl găsi treaz. Cîntărise însă cu de-amănuntul toate măsurile pe care va trebui să le ia în orice eventualitate posibilă. Spre ziuă avu imaginea clară a desfășurării evenimentelor.

În momentul cînd prizonierii intrară la lucru, Raș luă ciocanul pneumatic al lui Morot, chipurile, să-l repare. Subterana se umplu cu un ciocănit intermitent. Paznicii ascuși după panourile de oțel habar n-aveau ce se petrece. În schimb prizonierii își dădură imediat seama că acest ciocănit are un sens deosebit. Rusul le transmitea un ordin:

— Cînd se va stinge lumina, vom nimici mai întîi toate posturile de pază din mină. Luați de la paznici armele, felinarele, brichetele și chibriturile. Faceți făclii din cîrpe, uleiul este în bidon. Le veți aprinde la comandă.

Totul arăta ca de obicei. Prizonierii se apucară astăzi să perforeze o porțiune mai apropiată cu cîteva metri de panourile posturilor de pază, dar aceasta nu trezi bănuială nimănui.

...Cînd lumina se stinse brusc, prizonierii năvăliră cu toții fără frică asupra panourilor, le trîntiră jos, puseră mina pe paznicii aflați în dosul lor, îi dezarmară și îi legară burduf cu proptirile lor curele.

Megafonul răsună:

— Toată lumea rămîne pe loc!... La cea mai mică mișcare, mitralierele vor acționa! Lumina se va aprinde îndată!

Sub comanda lui Raș, deținuții porniră mai departe.

Facilele aprinse se îndepărtau spre trecătoarea din extremitatea stîngă a minei. Grupul lui Iankovski, înarmat cu o mitralieră, ocupă poziția din fața pușului central, folosind pentru acoperire unul din panourile pazei.

Un sferic de ceas mai tîrziu se aprinse lumina, și ascensorul aduse primul grup de paznici. Ei alergau prin galerie, amenințînd cu armele.

Subterana se umplu de zgomotul unei rafale de mitralieră. Doi dintre paznici se prăbușiră, iar ceilalți înțeleseseră că au căzut într-o cursă — să se retragă n-aveau unde, că ascensorul pornise în sus, iar ca să înainteze sub un asemenea foc era cu

nepuțință. Ca la comandă, el aruncară armele automate și ridicară mâinile în sus. Atunci Iankovski ieși de după panou și porunci :

— Doi din față să adune armele ! Puneți-le aici ! Și-acum rămâneți nemișcați !

Paznicii dădură ascultare. La picioarele lui Iankovski se înălța o grămadă de arme automate, pistoale și pumnale.

— Ce să facem cu voi ? întrebă sever Iankovski.

Paznicii începură să susțină speriați că și ei sînt sclavii fasciștilor. Unul dintre ei — mic, pipernicit și cu niște urechi blegite — se aruncă în genunchi în fața lui Iankovski, căutînd să-i sărute picioarele.

— Fie-vă milă de mine ! urla el. De șapte ani nu mi-am văzut familia ! Am copii mici. Ei se vor ruga la Dumnezeu pentru dumneavoastră, numai nu mă omorîți !..

Răsculații, care priveau de după panou, strîngeau nerăbdători automatele în mînă. Iankovski se întoarse spre paznici și le spuse :

— Bine, pînă la noi ordine.. Victor, du-i în mînă și ai grijă. La cel mai mic gest, știi tu..

Paznicii însă nici nu se gîndeau să se opună.

Între timp, detașamentele lui Blaind și Morot, sub comanda lui Raș, intrară în partea părăsită a Orașului Subteran. Facilele nu le erau de prea mare ajutor — ardeau slab, probabil din lipsa oxigenului. În drumul lor întâlneau băltoace, cîte o galerie era tăiată de o crăpătură adîncă. Raș le porunci oamenilor să ia cu ei stîlpii întîlniți în cale, stîlpi rămași pe loc pe colo de la vechile întărituri, iar cînd drumul le era barat de vreo crăpătură sau desfîndătură, îi foloseau drept punte.

Cu cît înainta mai mult detașamentul, tot mai slab ardeau făclilele, tot mai greu respirau oamenii. Raș dădu ordin să stingă tot ce era flacăără : în aceste trecători părăsite se putea produce ușor o explozie de metan.

Drumul le era acum luminat numai de o singură lanternă. Din cînd în cînd, Raș își mai consulta planul. Astfel ajunseră în galeria pușurilor oarbe. Pe timpuri, aici, între cel de-al doilea și al treilea orizont, se exploata creolită. Stratul de creolită întredia Orașul Subteran în diagonală ; roca era tăiată de-a lungul stratului, și minereul se rostogolea în pantă abruptă prin burlanele pușurilor oarbe în vagonetele aflate în orizontul inferior.

Acum nu mai existau pe aici nici șine pentru vagonete, nici lumină, nici tuburi de ventilație.. O parte din burlanele de lemn ale pușurilor oarbe erau putrezite, iar pămîntul se surpase astupînd trecătorile. Răsculații loveau cu stîlpii, înlăturînd resturile de scînduri și pămîntul surpat. Împingîndu-se și trăgîndu-se unii pe alții, ei trecură prin pușurile oarbe și începură să urce pe roca abruptă spre galeria celui de-al doilea orizont.

PIEIRA „CICLONULUI“

Din Orașul Subteran soseau prin radio vești destul de proaste : revolta luase proporții serioase. Johnny bănuia că fostul Kreitz, actualul Connolly, n-a viut dinadins să ia măsuri

severe. Rău a făcut că l-au lăsat pe caraghiosul ăla în postul de comandant. Trebuie să ajungă cât mai repede în Orașul Subteran! Acolo, la fața locului, va ști el să pună ordine în toate. Și fiecare va căpăta ce merită. Dar cum să părăsești vaporul când din moment în moment trebuie să se apropie spărgătorul de gheață sovietic? Doar nu-i glumă: cite brațe de muncă gratuite se află pe el!... Măi, ce vremuri! Pe nimeni nu poți să te bizui, totul trebuie să-l faci singur! Asociații tăi caută doar să te înșele, funcționarii sînt gata să te trădeze în orice moment, iar în așteptarea unei ocazii favorabile te fură și te sabotează. Cît despre sclavi, ce să mai vorbim: numai la război le este gîndul. Ce ți-ar mai suci gîtul dacă ar putea!

Johnny trecu în cabina radiotelegrafului.

— Mick! Dumneata înțelegi ceva din toată porcăria asta? Ce-i cu „Dniepr”, de nu mai vine o dată? Telegrafiază-le că vasul s-a și înecat, gata, că îngheață copiii pe banchiză, uzi learcă, și că numai speranța în generozitatea rușilor ne mai ține în viață. Hai, dă-i drumul o dată, lua-le-ar dracu!

Mick ciocăni în grabă implorarea sfîșietoare și termină cu fraza stereotipă: „Trec pe recepție”. Johnny aștepta în spatele lui. Degeaba însă își potrîvea Mick aparatul de recepție — nu venea nici un răspuns. Iar cînd Johnny se uită prin geamul cabinei văzu că fumul de la orizont a dispărut.

— Donnerwetter! Înjură Johnny.

Pentru orice eventualitate însă, îi dădu ordin căpitanului să mai aștepte două ore și, dacă pînă atunci „Dniepr” nu sosește, să pornească vasul cu viteză maximă spre Orașul Subteran.

Pe „Ciclou” — un avion adaptat pentru zboruri în Arctica — se îmbarcară douăzeci de bandiți, unul și unul, înarmați cu puști automate și pistoale cu gaze. Johnny ocupă locul de lângă pilot. Motoarele „Cicloului” începură să duduie, iar avionul proiectat de o catapultă își luă zborul spre cer.

Înainte de a porni spre insulă, avionul descrise un cerc deasupra lui „Dniepr”. Văzînd că vaporul sovietic taie gheața îndreptîndu-se spre nord-est, Johnny mai că-și inghiți mucusul de țigară ce-i atîrna pe buză: „Verflucht! N-or fi mirosit ceva?” Dacă ar fi avut la îndemînă vreo bombă serioasă, n-ar mai fi stat pe gînduri!

Virînd brusc spre nord, „Ciclou” porni spre destinație. Oceanul era peste tot acoperit cu sloiuri de gheață. Numai vase puternice, cu întărituri speciale, cum era „Mafusail”, de pildă, puteau străbate aceste ghețuri. Johnny nu se îndoaia că cel mult într-o săptămînă „Mafusail” va acosta pe insulă.

Din anii copilăriei, Johnny Norocosul rămăsese cu obiceiul de a nu-și lua la drum bagaje sau provizii. I-a plăcut întotdeauna să-și procure pe loc tot ce poțea. Nu-i lipsea însă niciodată „arma producătoare”, cu ajutorul căreia putea să procure orice. În copilărie folosea cu iscusință un băț cu un cui îndoit la capăt, cu care putea să prindă peștele sau vinatul direct de pe teighea. Cînd s-a făcut mai mare, acestei arme primitive i-a luat locul o armă mai complicată: trusa de spectacole și gura de lup. Mai tirziu, Herr Johann Blaufisch a ajuns proprietarul „unui atelier mobil de spargere a sefurilor”. Avea un

aparatură electrică de tăiat oțelul și un perforator electric manual... într-un cuvânt tot ce-i trebuia ca să taie noaptea fără zgomot pereții laterali ai celor mai solide case de bani. Iar când această ocupație i-a îngăduit să-și adune un capital mai serios, Herr Johann a început să se ocupe de comerțul „cinstit”.

Tolănit în scaun alături de pilot — fostul as al aerului, hitleristul Otto Taschke, pe care-l cheamă astăzi Dick Eshen —, Johnny zâmbea mulțumit de sine și făcea comparație între posibilitățile lui de azi și cele din trecut: azi el voiajează cu propriul lui avion, însoțit de douăzeci de derbedei, gata să treacă și prin foc dacă le ieșea și lor ceva. Pentru un profit, oricare dintre ei l-ar curăța și pe taică-său. Niște adevărate fiare cu ghearele lăcuite și cu coroane de aur pe colți. Sint bine înarmați și știu perfect să minuiască aceste arme. În Orașul Subteran, ei vor prelua șefia pazei, îi vor pune imediat pe răsculați cu botul pe labe și vor ști să le taie pentru totdeauna pofta să se mai răscoceale.

În ziua aceea însă, Johnny Norocosul avu ghinion. Scăldat în lumina soarelui, care nu mai apunea, „Cicloul” se apropia de un grup de insule mici acoperite de gheață. De aici până la insula în adâncimile căreia se afla Orașul Subteran, mai erau vreo două sute de kilometri. Deodată începu să viemuiască. Spațiul dintre cer și ocean se umplu de nori grei și apoși ca vată umedă. Cel mai prudent ar fi fost să aterizeze imediat, Johnny însă, ca de obicei, nu luase cu el provizii. De ce să ducă grija alimentelor când în primul rând trebuie să ai muniții? „Cicloul” era și așa supraîncărcat. Să aterizeze fără provizii și fără să știe cîl va dura așteptarea n-avea nici un sens. Trebuia să străbată cu orice preț această ceață...

Zborul implica însă primejdii mari, iar pilotul se hotărî să aterizeze. Nu-i rămînea lui Johnny decît să consimtă. Avionul își încetini viteza. Descriind spirale deasupra oceanului, pilotul găsi pe gheață un teren bun pentru aterizare în apropierea uneia din insule și începu brusc să coboare. „Cicloul” alunecă pe suprafața zgrunțuroasă a gheții. Deodată se auzi o trosnitură. Avionul se culcă pe aripa dreaptă și, descriind prin inerție un cerc, se opri.

Din cauza izbiturii, fuzelajul se turti, ușa nu se deschidea. Ferestrele erau prea mici ca să treacă cineva prin ele. Au trebuit să deșurubeze cupola camerei hărților.

Unul după altul, proaspeții exploratori polari ieșiră pe gheață. Johnny le vorbi foarte solemn.

— Aterizare forțată. Să fim demni de memoria marilor cercetători ai Arcticii! Aceste locuri, băieți, nu sînt deloc atît de periculoase cum par. De aici nu-i departe pînă la posesiunile noastre. Deci, păstrînd ordinea, u dăm drumu' pe jos. Nu uitați armele!

Apoi îi porunci pilotului să demonteze postul de radio cu acumulatele respective.

— O să ne prindă bine drăciile astea, Dick!

După ce îndeplini ordinul lui Johnny, pilotul întinse o hartă pe genunchii lui.

— Ei, ce zici? întrebă Johnny.

Aviatorul făcu din mînă un gest deznădăjduit.

— Kaput !...

Johnny îl bătui pe umăr încurajator :

— Nu te pierde cu firea, bătrîne !

Furios, pilotul arătă cu degetul pe hartă și strigă :

— Sînt cel puțin o sută cincizeci de kilometri !...

— Nimica toată ! Incepu să ridă Johnny. Dacă facem cite patruzeci de kilometri pe zi, tot ajungem în patru zile. În cel mai rău caz ne culege „Mafuscil”. Anunță-l pe căpitan de păjană noastră.

Cu voce răgușită, pilotul îi șopti la ureche :

— Și ce crăpăm ? Ce le dai oamenilor ăștia să mănince ? Dragă Johnny, eu te sfătuiesc să fii cu ochii în patru. Nu uita că ești cel mai gras dintre noi...

— Ce vrei să zici cu asta ? se uită Johnny chiorș la pilot.

— Că dumneata reprezinți optzeci și cinci de kilograme de carne grasă.

Johnny Norocosul își pierdu pentru moment firea, se făcu alb ca varul, iar buzele începură să-i tremure. După cîteva secunde, fața i se înroși din nou :

— Glumele dumitale sînt deplasate ! și se întoarse către bandiții lui, care se uitau cu precauție în toate părțile. Ei, băieți, veniți încoară ! După ce bandiții îl înconjurară, le declară : N-am să vă ascund faptul că sîntem într-o situație dificilă. Pînă la Orașul Subteran sînt vreo... șaptezeci de kilometri și nu avem provizii deloc. Dacă ne pierdem cumpătul, nu facem nici cît o ceapă degerată. O să iau imediat legătura cu Orașul Subteran, să ne trimită tot ce ne trebuie : provizii, saci de dormit și mijloace de transport. Dar pînă atunci o luăm încetșor pe jos. Nu e bine să stăm pe loc. Pe-aici trebuie să se găsească boi moscați, urși și reni... Facem rost de carne și...

— Voghen a împușcat pe-aici boi, iepuri, vulpi polare, foci, potîrnichi, confirmă trist pilotul.

— Adevărat ! continuă Johnny, cu toate că auzea pentru prima oară în viață numele lui Voghen. Într-un cuvînt, oamenii de ispravă nu se pierd pe-aici... Care dintre voi ați mai fost prin Arctica ?

Se dovedi cu acest prilej că cel mai priceput explorator polar era chiar el, Johnny.

— Cu atît mai bine, trase Johnny concluzia, inseamnă că sînt comandantul vostru nu numai de drept, ci și grație experienței. Vă previn : marșul nostru pe jos poate fi dus la bun sfîrșit numai cu condiția respectării celei mai severe discipline. Fiecare ordin al meu trebuie să fie lege. Orice încălcare a legii va fi pedepsită cu moartea. Ca secund în timpul marșului îl numesc pe pilotul nostru. Și-acum, am să încerc imediat să iau legătura cu Orașul Subteran și, pentru orice eventualitate, și cu „Mafuscil”. Johnny se întoarse către pilot : ascultă, Dick, pregătește deocamdată itinerarul expediției noastre !

În timp ce Dick pregătea itinerarul — operație care consta în trasarea cu creionul a unei linii drepte, pe hartă, de la o insulă la alta —, Johnny începu să cheme la radiotelefon comandamentul Orașului Subteran. Cuiînd își dădu seama că aparatul este iremediabil stricat. Acest lucru însă nu trebuia să-l

afle ceilalți, nici chiar pilotul. Atunci începu să strige voios în microfon :

— Alo! Dumneata ești, Connolly? Noroc! Ce se mai aude pe la voi?... Aha!... I-ați izolat pe unii de alții? Foarte bine! Știam eu că m-ați deranjat degeaba... Bine, bine, vom face ordine. Și-acum, Connolly, uite despre ce e vorba. Am o mică neplăcere: „Ciclón” s-a sfărâmat! Noi ne îndreptăm spre Orașul Subteran după următorul itinerar... Pilotul îi întinse lui Johnny harta cu itinerarul marcat, și acesta continuă convorbirea cu o voce bine dispusă: Vasăzică noi străbatem acum insula care pe harta noastră este însemnată cu numărul patru, apoi pornim pe gheață în linie dreaptă spre nord — spre voi. Ai notat? Foarte bine! Trimiteți imediat în întimpinarea noastră vreo două aerosăni și alimente pentru douăzeci și doi de inși. Da, și nu uitați că niște rom va fi bine venit.

Johnny le făcu cu ochiul celor din jur. Nimeni însă nu zîmbi în semn de răspuns. „Băieții” avuseseră timp să analizeze situația și când Johnny „își luă rămas bun de la Connolly”, „Taurul Roșu” din Cilluoky veni înaintea lui. Acesta era un bandit „cu vază” și, după cum părea, își asuma rolul de reprezentant al intereselor „obștești”.

— Uite ce-i, șefule. Să vorbim deschis. Noi ne-am înțeles prin contract să mergem cu vaporul, iar la nevoie să zburăm cu avionul, și când colo ne ceri s-o luăm apostolește, pe jos. Apoi era vorba să avem pensiuine completă, iar dumneata ne îndrugi verzi și uscate despre niște boi mascați. Noi nu sintem copii, să ne duci cu zăhărelul. Unde s-au mai pomenit boi mascați? Așa ceva nici nu există. Înainte de a porni, deci, să ne înțelegem ce căpătăm pentru cuiele care le tragem și pentru foamea de pe drum?

Johnny putea, desigur, să-și arate de la început năravul, și o clipă se simți ispitit să puie șaua pe ei. Prudența însă fu mai tare: Dacă o ia de la început așa, atunci cu ce mijloace va acționa în viitor?

— Uite, băieți, spuse el, după cum văd, voi aveți de gînd astăzi să mă faceți de ris. Ei bine, sint gata să stau de vorbă cu voi. Să presupunem însă că nu ne înțelegem. Atunci ce faceți? O luați pe jos înapoi spre Monia? Poftim, eu nu vă opresc!.. Nu! Voi o să veniți ca niște căței, alergînd pe urmele mele, pentru că numai eu vă pot scăpa de aici. Poate chiar că ar trebui să vă cer plată pentru asta, vedeți doar care-i situația! Ei bine, nu numai că nu pretind nimic, dar sint de acord ca de astă dată să vă satisfac pretențiile: pentru tot timpul cît va dura drumul nostru, fiecare din voi va căpăta din partea „Societății de explorări îndepărtate” cîte cincizeci de dolari pe zi. Vă prvin însă că primul care nu se va supune capătă un premiu suplimentar în cap sub forma unei măslina de patru cenți... Clar? Și-acum pornim la drum! Aparatul de radio îl va purta fiecare pe rînd, cu schimbul la fiecare oră. Iar pentru ordine, tu, Taurul Roșu, ești numit șef. Ai grijă ca oamenii să fie disciplinați, iar cei care vor purta aparatul de radio să se schimbe la timp. Nici unul să nu arunce armele ca să-și ușureze drumul! Am să țin socoteala de fiecare glonte. Și încă ceva: băieți, fiți atenți, uitați-vă împrejurul vostru să nu scăpați vreun urs, vreun ren

sau vreun bou moscat. Moscat, nu mascat, cum spuneai adinecuri...!

Johnny aruncă o privire de învingător asupra bandiților și, făcând un semn cu mâna, porni înainte plin de siguranță. În urma lui se înșiruiră și ceilalți.

CONNOLLY AMENINȚĂ

Paznicii alergau din toate părțile spre orizontul administrativ al Orașului Subteran. Celelalte trei orizonturi se aflau în minile răsculaților. Ei nu putuseră încă să pună mâna pe centrele vitale: orizontul administrativ era legat de celelalte orizonturi numai prin ascensorul pușului central, iar acest ascensor se afla acum sus.

Cu toate acestea, Connolly nu era chiar așa de liniștit. Din moment ce prizonierii au știut să se unească, să pună mâna pe armele paznicilor și să ocupe toate orizonturile de producție, nu era exclus să găsească și vreun mijloc oarecare de a pătrunde în orizontul administrativ.

Connolly își dădea seama de gravitatea situației și de aceea îi ceruse urgent ajutor lui Johnny.

Deruta paznicilor își avea explicația și în oboseala lor. Încă de pe timpul „celui de-al treilea Reich”, ei începuseră să murmure pe ascuns. La început soldații erau bucuroși că au aici un serviciu liniștit, fără primejdii, cu timpul însă dorul de familie și de lumina zilei începu să-i roadă. Nici grozăviile frontului nu-i mai speriau pe soldații închiși sub pământ. Ce să mai zicem de moralul paznicilor după distrugerea imperiului hitlerist! Nu mai puteai să ai încredere în acești oameni. Fostul Kreitz socotea, pe bună dreptate, că acum gândurile lor nu diferă mult de gândurile prizonierilor. Ațară de aceasta, deținuții erau toți prizonieri, foști ostași ai armatelor care au nimicit Germania hitleristă. Paznicilor putea prea bine să le treacă prin minte că trecând de partea răsculaților mai pot spera să-și salveze pielea; pe când dacă apărau interesele administrației, treceau de drept în rândurile criminalilor de război.

Numai sosirea „companionilor”, cum li se spunea ocupanților monieni, îi mai liniștea puțin pe comandantul Orașului Subteran!

Connolly împărți paznicii în detașamente, stabilii ordinea schimbului posturilor de pază lângă puș, organiză patrule și dădu ordin ca fiecare paznic să capete cîte un pahar de rom. Ca să înceapă vreo acțiune, nu îndrăznea. Socotea că pînă la sosirea lui Johnny este de ajuns să organizeze apărarea orizontului administrativ, unde se găsea cilindrul de oțel al sămii de mașini.

Comandantul trecea printr-o galerie viu luminată de lămpi electrice. Santinela de la intrare îl salută în silă. Ușa se deschise automat, iar Connolly intră în sfînta stîntelor din Orașul Subteran — în sala de mașini. Aici avea impresia să se află într-o încăpere însorită. Sursa luminii nu se vedea, însă peste tot stăruia o lumină albă, egală, dulce și puternică. Pentru completarea iluziei, pe pereții rotunziți la colțuri se aflau niște

ferestre truate, luminate și ele. Tabloul de comandă ocupa întregul perete din față.

La masă ședea șeful mecanic — inginerul colonel Jacob Schmerzkopf. În fața lui, pe câteva tablouri de distribuție, ardeau mici luminițe colorate. Orice tulburare cât de mică a regimului de funcționare, chiar a celei mai neînsemnate mașini din Orașul Subteran, se anunța automat și neîntârziat prin aprinderea becului de semnalizare respectiv. Dar asemenea cazuri, după cum își amintea Connolly, se iveau foarte rar — de două sau de trei ori — și au fost de fiecare dată imediat lichidate. Dar și în această privință, faptul că ele au avut loc în ultima vreme, după schimbarea conducerii, dovedea o rapidă scădere a disciplinei personalului de pază...

Inginerul-colonel Schmerzkopf nu numai că nu-l dădu raportul, cum era obligat să facă după regulament, dar nici nu binevoi să se ridice de pe scaun și să-l salute pe șeful lui direct, fostul gauleiter Kreitz.

— Ce se mai aude, Schmerzkopf? întrebă Connolly apropiindu-se de masa șefului-mecanic.

— La mine totul e în ordine. Nu știu cum e la dumneata. Inginerul-colonel zîmbi cu răutate.

Connolly se prefăcu că nu observă surisul lui Schmerzkopf.

— Și la noi e totul în ordine. Pentru mai multă siguranță, însă, trebuie să fac o mică operație.

El măsură cu privirea mașinile instalate pe suporturi de beton. Da, tehnica nu te lasă în pană; mai multă nădejde poți să ai în ea decât în oameni. Fiecăruia dintre acești monștri de oțel i se supun orbește agregatele respective care sînt împrăștiate pe întreg teritoriul Orașului Subteran.

Schmerzkopf ghici gândurile șefului său.

— Da, da, zîmbi el strîmb. Mașinii îi lipsește ceea ce îi face pe om să nu fie ascultător și supus; mașina nu are nici creier, nici sistem nervos... Știi, Herr Kreitz, eu visez să ajung ziua cînd totul va fi făcut de mașini și nu de oameni...

— Fleacuri! mirii printre dinți Connolly. Oare se poate compara satisfacția pe care o simte omul conștient de superioritatea lui față de alți oameni cu senzațiile pe care îi le procură supunerea acestui monstru de oțel? Eu sînt un organizator, un conducător! Oamenii îmi sînt subordonați în primul rînd, iar mașinile în al doilea...

— Phiu, prea primitiv, răspunse inginerul. Spunînd asta, își aprinse o țigară și Connolly n-avu curajul să-i facă observație... Să fi îndrăznit cineva să aprindă o țigară în sala de mașini atunci cînd tot ce era aici aparținea celui de-al treilea Reich!

— De ce primitiv?

— Foarte simplu. Cu ajutorul mașinilor poți să crezi valori de care oamenii au absolută nevoie. Ei nu pot trăi fără aceste valori. Dacă, așadar, ești stăpîn pe mașini, poți ușor să stăpînești și oamenii. Atunci poți avea satisfacție în orice doze, pînă la conducerea directă a soartei popoarelor... Trebuie numai să ai grijă ca aceste mașini să aparțină celor aleși. În cazul asta celorlalți n-ai decît să le acorzi libertatea deplină, însă

fără dreptul de proprietate asupra acestor mașini, chiar dacă sînt construite de ei... După cum vedeți, în asta constă totul.

— Dumneata susții niște absurdități, dragul meu Schmerzkopf. În secolul al douăzecilea te apuci să inventezi din nou mașina de cusut... De altfel, să lăsăm discuția pentru altă dată, iar acum să trecem la acțiune. Răscoala încă nu-i lichidată.

Connolly trase spre el microfonul, care se afla pe masa lui Schmerzkopf, astfel că acesta fu nevoit să se scoale și să-i cedeze scaunul. Comandantul se gîndi un minut, apoi cu o voce liniștită, măsurată, începu :

— Atențiune ! Atențiune ! Atențiune ! Vorbește comandantul Orașului Subteran. Anunț următoarele : cel care pînă într-o jumătate de oră nu va fi în camera lui va fi împușcat. Aceeași soartă o va avea și acela asupra căruia se vor găsi arme. Voi muri de o moarte groznică cei care vor lovi sau omorî vreun soldat de pază, precum și capii revoltei sau cei care nu-i vor denunța. Ca să vă convingeți de realitatea celor spuse, voi distruge prin explozie ieșirea submarină. Veți fi astfel complet închiși în Orașul Subteran, și viața voastră va rămîne definitiv sub stăpînirea mea. Voi ordona sisterea funcționării pompelor și veți pieri cu toții înecați ca niște șobolani ciumați. Voi ordona să se oprească funcționarea ventilatoarelor și într-o jumătate de oră veți fi asfixiați. N-am să vă mai dau de mîncare și veți muri de foame. Voi nu puteți să ajungeți pînă la mine. Conducerea tuturor centrelor vitale ale Orașului Subteran rămîne în mîinile mele. Trei făclii aprinse în puțul central va fi semnalul supunerii oarbe. Atunci vom coborî o platformă pe care veți depune toate armele. Încercarea de a pune mîna pe ascensor va duce numai la pieirea aceluia care vor avea curajul să încerce acest lucru. Ascensorul va fi oprit între galerii și ocupanții vor fi curățaji de sus, cu focuri de mitralieră. Așadar vă acord o jumătate de oră pentru executarea ordinului meu — apoi moarte aceluia care nu se vor supune !

Connolly abia închise microfonul, și inginerul Schmerzkopf începu să-i sîsîie la ureche, ca un giscan înfuriat :

— Ce-ai făcut ? De ce le-ai amintit de intrarea submarină ? Acum se vor îndrepta acolo !

— Dar dumneata ce crezi, că eu glumesc ? Intrarea cu submarin cu tot vor sărî imediat în aer. Acest lucru l-am hotărît. Mai tîrziu n-avem decît să construim alt ascensor. Deocamdată tot n-avem ce face cu el, cu atît mai mult că răsculații ar putea să-l folosească.

Connolly ridică mîna spre tabloul de distribuție. Acolo, în mijlocul a zeci de butoane, comutatoare și șaltere, ieșeau în evidență două șaltere așezate unul lingă altul : unul cu mînerul negru, celălalt cu mînerul roșu. Dedesubtul acestor șaltere erau desenate capete de mort. O săgeată frîntă, care reprezenta fulgerul, traversa în diagonală tabloul de distribuție.

— Oprește-te ! strigă Schmerzkopf, apucîndu-l pe comandant de mîna. Ne îngropăm singuri de vii !

— Înapoi ! Știu eu ce fac ! Dacă va fi nevoie, vom găsi altă ieșire.

Schmerzkopf se dădu îndărăt.

Cele două șaltere din fața lui Connolly erau două excita-toare de puteri gigantice : cel negru făcea să sară în aer baza submarină, ieșirea, cel roșu declanșa explozia unei galerii dinamitate, care nimicea complet și cu desăvârșire întregul Oraș Subteran. Această galerie fusese săpată pentru eventualitatea unui atac inamic. Connolly păstrase intenționat această instala-ție și după zdrobirea „celui de-al treilea Reich”. Situația era atât de complicată că de, mai știi?... Întrerupătorul roșu va mai putea — poate — servi ca ultim mijloc...

Mina lui Connolly se plimba de la un întrerupător la celălalt, iar Schmerzkopf, cu ochii injectați de sânge, îi urmărea orice mișcare. Buzele inginerului tremurau, părul lui roșu încă-runțit i se zburlise ca țepii unui arici în jurul cheliei lui bombate, trandafirii.

Comandantului îi veni pofa să-l sperie și mai mult pe acest bătrîn gras și neglijent, care se credea filozof. El puse mina pe întrerupătorul roșu.

— Sper, Schmerzkopf, strecură Connolly printre dinți, că n-ai nimic împotriva unui asemenea final răsunător?

— Nebunule! Schmerzkopf întinse spre el minile tremu-rinde. Oprește-te! N-ai nici un drept!

— Fii mai calm, dragul meu, fii mai calm! Altfel, de emoție, aș putea să cuplez întrerupătorul cu o sutime de secundă mai devreme și-ți va rămîne cu atât mai puțin de trăit.

Schmerzkopf se lovi cu pumnii în cap și se repezi asupra lui Connolly :

— Nu admit! Nu permit o asemenea nebunie!

— Cine e nebun, eu sau dumneata? îi întrebă în bătaie de joc comandantul, împingîndu-l ușor la o parte cu cotul. Uite, acum apăs...

Doi țoli, un țol... jumătate de țol... Schmerzkopf căzu jos pe plăcile pardoseli și își acoperi chelia cu poala halatului. Connolly dădu înapoi manivela roșie. Pe frunte îi apărură bro-boane mari de sudoare. El apăsă hotărît pe întrerupătorul negru.

Cuția de oțel a sălii se cutremură și începu să răsune cu sute de glasuri prelungi, tremurătoare. Connolly și Schmerzkopf aveau impresia că se află înăuntrul unui clopot uriaș, în care cineva lovește de-afară cu un ciocan greu de tot. O grimasă schimonosi fața comandantului... El îl lovi cu piciorul pe Schmerzkopf :

— Scoală-te, caracatiță! N-a sosit încă timpul. Întrerupă-torul roșu este ultima noastră salvare!

JOHNNY CAUTĂ SĂ-ȘI SALVEZE PIELEA

Nu-i ușor să-ți croiești drum prin blocurile de gheață, să sari peste crăpături, să umbli pe alocuri în apă pînă la genunchi, riscînd la orice pas să te scufunzi într-un ochi ascuns de apă.

Johnny și Dick mergeau cățuri. Cînd drumul era prea ane-voios, deșertul de gheață răsuna de înjurăturile lor.

Bandiții în urma lor tăceau posomorîți. În ciuda amenin-țării șefului, lepădaseră pe drum mitralierele, făcîndu-le scăpate în apă, și dacă insula ar fi fost mai departe, aceeași soartă ar fi avut-o și aparatul de radio.

Dar, în sfârșit, lată și țărnul insulei — dacă și asta se poate chema țărni! O fișie de pământ lată de vreo sută cincizeci de metri, deasupra căreia se înălța un povăniș abrupt de gheață, ce se pierdea în nori. Nu se vedea nici urmă de drum. Un strat neted de zăpadă acoperea pământul, ascunzând perfid gropile și desfundăturile. La fiecare pas, picioarele îi se înfundau în apa înghețată. Deodată Johnny nu mai auzi în spate zgomotul pașilor. Întorcându-se, văzu că oamenii s-au așezat pe niște pietre. El schimbă o privire cu Dick :

— Hm ! Au și obosit...

Dick îl trase de umăr :

— Ascultă, Johnny, trebuie să ne salvăm. Dacă avem noroc să împușcăm vreun urs, ne-ar ajunge la amândoi pentru tot drumul, altfel mănincă ăștia totul. Până la urmă ne mănincă și pe noi ! Înțelegi, Johnny ?

Dar Johnny nu voia să-l înțeleagă. El avea nevoie de acești oameni care reprezentau o parte din capitalul lui ! Chel-tuise bani cu ei. Cu ei trebuia să înlocuiască paza din Orașul Subteran. Cum să-i lase tocmai acum, când e așa aproape de țintă !... Dar pe de altă parte... călătorește mai repede acela care călătorește singur, așa se pare că spun englezii. Într-adevăr, cu derbedeli ăștia nu ajungi departe.

— Ascultă-mă, insistă Dick. Hai să plecăm, pină nu e prea fiziu...

Johnny tăcu și de data asta. Își dădea seama însă că dacă nu acum, atunci foarte curînd va trebui să fie de acord cu argumentele pilotului.

Bandiții mirosiseră pesemne ceva : se sculară repede și porniră în fugă după cel doi, care o luaseră înainte.

— Ce e, băieți ? îi întrebă Johnny cu un aer nevinovat. Odihniți-vă ! O iau cu pilotul înainte să caut un drum mai bun...

Bandiții șușotiră între ei, iar Taurul Roșu mormăi :

— Bine, căutați. Dar ca să fim mai siguri, o să meargă și Tony Coogly cu voi.

Johnny și Dick n-avură încotro și porniră însoțiți de uriașul cel șchiop. După primii pași își dădură seama că nu-i de glumit cu Tony. Datorită unor răni căpătate undeva sub tropice, Coogly nu putea ține pasul cu ei. Dar nu se sfii să strige :

— Ascultă, șefule ! Să nu crezi cumva că bătrînul Coogly o să alerge după voi ca un cățel. Și își întoarse semnificativ pistolul automat cu țeava înainte.

Trebuiră să încetinească mersul.

După ce se depărtară îndeajuns încît nu se mai vedeau bandiții rămași în urmă, Johnny începu să-l laude pe bătrînul pezevenghi Tony. Îl cuprinse chiar, prietenește, cu mîna lui stîngă, și, cînd se aștepta mai puțin, îi împuse fulgerător cuțitul în piept. Coogly mai avu timp să spună, horcîind : „Bine ai mai ticluit-o și pe asta !” și căzu mort.

Johnny și Dick îi luară pistolul automat cu încărcăturile de rezervă și-i desfăcură rucsacul ; în el găsiră un colț de plîne și o bucată bună de șuncă. Johnny holări :

— Dick, dumneata îi duci armele, iar eu proviziile. Știi că sufăr de astmă.

Fără să spună nimic, Dick își atîrnă în silă de umăr ce-

de-a doua armă. Johnny puse pînea și șunca în rucsacul lui, apoi porni grăbiți mai departe spre nord.

Curînd, Johnny și Dick ajunseră la fișia de pămînt. În fața lor se înălța aproape vertical limba unui ghețar, iar în dreapta țărîmul era scaldat de apa curată a unui ochi de mare. Aveai de ales: ori să încerci să te cațeri pe ghețar, ori să te întorci înapoi. Dar cum să te întorci înapoi între ghețuri... acolo unde se răcește trupul lui Coogly?

„Linșajul e bun cînd spînzuri tu pe cineva — bombănea Johnny. Cînd însă îți vine ție rîndul, nu mai este așa de plăcut”...

Dacă nu vor izbuti să se cațere pe acest zid de gheață, vor trebui să-și ia rămas bun de la viață, și asta cît de curînd.

Deodată, Johnny zări în perețele ghețarului o crăpătură îngustă:

— Dick! Sintem salvați! strigă el.

— Nu văd cum, îi răspunse Dick.

— O crăpătură! Uite o crăpătură!

— Să încercăm, răspunse flegmatic Dick.

Ei porniră să se cațere pe povînișul ghețarului, dar urcușul nu era deloc ușor. De cîteva ori lunecară și se rostogoliră înapoi jos. Johnny își blestemă lipsa de prevedere: ce bine i-ar fi prins acum cuțitul rămas înfipt în trupul lui Coogly. Spre norocul lor, și Dick avea un cuțit. Tăind trepte în gheață și sprijinindu-se unul pe altul, jupuindu-și degetele și rupîndu-și unghiile de la mîini, ei ajunseră, în sfîrșit, la crăpătura pe care o văzuseră de jos.

— Înainte, bătrîne, că acum ajungem pe insulă, rosti vesel Johnny, însuflețit de o nouă speranță.

— Ei, și ce dacă ajungem? îi răspunse Dick acru. Nu uita că avem de făcut aproape două sute kilometri de drum pe gheață, iar ca provizii — un colț de pîine și o bucată de slănină!

— Nu-ți pierde firea, Dick, îi încurajă Johnny. Madam Banurahia, prezicătoarea indiană, mi-a prezis că o să mor în patul meu. Cît ești cu mine deci, nu te amenință nimic. Dumneata faci cum vrei, eu însă mă încred în această prezicătoare.

— În cazul ăsta, răspunse calm Dick, sînt sigur că pe cupola de gheață a acestei insule vom găsi neapărat un pat dublu cu plăpumi de puț.

— Nu pot să sufăr oamenii neserioși! Dumneata le ței pe toate în glumă...

— În schimb eu nu pot suferi oamenii care vorbesc prostii, cînd nu mi-e capul la ele. Dick își mușcă buza. N-ar fi trebuit să-i răspundă astfel șefului. Își îndreptă ochii în altă parte și rosti pe un ton ce voia să fie împăciuitoare: lasă, Johnny, să nu ne certăm! Uite că se vede și cerul...

Prefăcîndu-se că nu observă nesinceritatea vorbelor lui de împăciuire, Johnny începu să filozofeze:

— E un proverb care spune că cerul nu-l mai mare decît o pielică de oaie. Cred și eu. Uite, noi nu-l vedem nici cît o palmă.

Umblară mult timp prin trecătoarea în care răspundea crăpătura ghețarului. Părea că-l fără sfîrșit. Dar iată că pe versantul de nord se zări ceva ce semăna cu o potecă făcută

de oameni. Incepură din nou să se cațere pe povirnișul de gheață, dar nimeriră într-o altă trecătoare, mai adincă și mai îngustă, cu pereți de gheață absolut verticali.

Dick se lăsă greoi jos pe zăpadă.

— Punct, spuse el cu glas răgușit. Să ne impușcăm... atita ne-a mai rămas.

Johnny era cit p-aci să-l injure. Se gândi însă că rezerva de provizii abia putea să ajungă pentru un singur om și răspunse pe același ton :

— Ai dreptate. Blestemată fie viața noastră!

Incet, scoase din buzunar revolverul și înainte ca Dick să poată face vreo mișcare, Johnny Norocosul îi descărcă un glonte între ochi; nici nu se uită la trupul care se rostogoli de pe povirniș.

Johnny băgă calm revolverul la loc în buzunar, scoase din sac bucată de șuncă și piinea, le împărți în patru : o parte o mîncă, iar restul le puse bine. Acum era asigurat pentru trei zile. La urma urmei Dick își hotărîse singur soarta, iar el, Johnny, n-a făcut altceva decît să-i îndeplinească dorința.

Johnny porni de-a lungul trecătoarei. Al dracului de greu e să umbli pe zăpadă cu crustă! Pojghița de deasupra nu suportă greutatea corpului, și picioarele îi se infundă în zăpada moale; ba uneori intri pînă la brîu. Ajuns cu multă trudă pe o creastă de gheață, porni de-a lungul ei, dar aluneca mereu, așa că începu din nou să frămînte zăpada și să se tîrască pe brînci... Astfel încît Johnny pînă simți că-l părăsesc de tot puterile. Inima îi bătea surd și inegal. Fruntea i se acoperise cu sudoare, iar cînd împinse cascheta pe ceală, începu să-i înghețe fața, și îndeosebi fruntea și nasul. I se tăia răsufierea, pieptul începuse să-i hirlie. Sleit de puteri, Johnny se prăbuși în zăpadă.

PE URMELE LOR

Trecuseră cîteva ceasuri și cei trei, Johnny, pilotul și Coogly, nu se mai întorceau... Deodată, vîntul aduse un zgomot ca un pocnet de impușcătură, dar atît de îndepărtat încît abia-l putuseră distinge în zgomotul ghețurilor ce se ciocneau. Ben Ghimpele spuse :

— Ptiu, drace! Să știi c-au întilnit... asta... cum îi zice?... Vreun bou dintr-ăla... O să se sature de carne și-o să plece mai departe fără noi.

Din toate părțile se auziră exclamații furioase :

— Ce tît îndrugi! Dar Coogly? Crezi că Coogly îi lasă?! Coogly e un băiat cumsecade!

— Eu știu? Își exprimă îndoiala Ben Ghimpele. La el, la Bambina o fi fost băiat cumsecade. Dar aici nu-i Bambina, e Arctica! Acolo flămîzii veneau la dugheana lui Tony Coogly, iar el le dădea să mînce și să bea. Desigur, nu în pagubă. Aici însă chiar el, Coogly, este flămînd și, după cum se știe, în tot Oceanul Înghețat nu există nici un bar. Cu foamea nu-i de glumit...

— S-ar putea să ai dreptate, bombăni Taurul Roșu, eu însă am încredere în Tony.

— E frig al dracului, măi băieți! căută Mathias Dirck să schimbe vorba. Am citit odată că în aceste regiuni pozi înflin lemn plutoare. Le iau curenții de pe țărniurile Astei și le aruncă naiba știe unde pe mal.

— Da, așa e, mi-aduc aminte! interveni Samuel Butolul. Am citit și eu în „Oglinda Bămbinei”. „Milioane sub cerul liber!”, așa-i zicea articolul.

— Unde-s? Ce milioane?! îl intrerupse Taurul Roșu. Noi înghețăm pe mizerabila asta de insulă, iar din toate milioanele alea nu văd nici o surcică. Și zău că n-ar fi rău să ne mai încălzim și noi puțin ciolanele.

Mathias Dirck se scărpină după ureche:

— Cine știe unde se află aceste lemne plutoare... rosti el dus pe gânduri. Poate chiar aici, sub noi, numai că toțel e acoperit de gheața asta blestemată, și n-ai cum să vezi. De-am fi avut un topor măcar... am fi putut încerca...

— Ce să încerci! se încrunță Ben Ghimpele. E bine să încerci un vin bun sau niște potînichi, dar aici e atât de frig, că nici cel mai tare gin nu te poate încălzi. Ia, băieți, cui l-a mai rămas ceva în bidon?

Taurul Roșu îl întinse bidonul și spuse:

— Ia o înghițtură, dar cu milă. N-o să-l putem umple așa curind...

— Știi, băieți, începu Emerson Knood, un om uscățiv, care semăna cu un giscan bătrîn, eu aș trage la sorți care din noi să se întoarcă înapoi la avion după benzină, care să caute lemne plutoare, care să aprindă un foc. Și ne-am mai încălzi puțin pînă se întoarce stăpînul nostru cu niște carne... De altfel, mai știi, poate avem noroc să se apropie vreun urs de focșorul nostru. Totul, băieți, e să tragi la sorți!

— Iar căciula cu chibriturile s-o ții tu, nu-i așa? îl întrebă batjocoritor Rob Hutchinson. Nu, frățioare! De cînd m-am curățat de bani în spelunca ta, nu mai joc cărți cu tine și nici nu trag la sorți.

Se iscă ceartă, dar Taurul Roșu intrerupse orice discuție.

— Lăsați gura! Și, pînă nu înghețați de tot, mișcați-vă! Ce să mai umblăm după cai morți! Mai bine s-o luăm pe urmele Norocosului! Dacă au împușcat ceva, apoi trebuie să-l ajungem pînă nu mînincă toată carnea! Iar de foc, să aibă el grijă... După contract e dator să ne dea de toate!

Bandiții se ridicară în silă și, potticnindu-se într-una, porniră spre nord. Pe Taurul Roșu îl chinuiau gînduri negre. Naiba l-a adus aici? Ce-i strica lui să stea acum la căldură cu pipa în gură și să citească în ziar despre niște idioți care se plimbă prin Arctica?... Oricum, Taurul Roșu era bine cunoscut și stimat în toată regiunea... Și ce viață ducea el! Pînă și guvernatorul în persoană s-a lăstert într-o zi jucînd cărți la „Valețul de cupă”. Și tot ce pierdeau clienții intra în buzunarele lui. Începuse chiar să-și pună oște ceva deoparte pentru bătrînețe; strînsese un capital frumuseț, că doar ban la ban trage. Și astăzi, umblă flămînd și înghețat cu toți răpciugoșii ăstia prin pustiu de gheață. Dar, de fapt, de ce răpciugoși? Pînă de curînd erau și ei cetățeni foarte stimați la ei acasă. Alegători, contribuabili... Nici unul din ei n-a fost vreodată

bănuie de atitudine neloială față de guvernul Moniei. Fiecare avea o afacere onorabilă care-i aducea venituri grase.. Dar li s-a urit cu binele și l-a împins dracul să plece în Arctica! Tot Norocosul e de vină, cu blestemații lui munți de aur.. Cum o să-l încasezi pe Johnny dacă o mierlește și n-ai nici un document scris în ce privește plata suplimentară? Să mai ai de-a face cu dugheana asta de „Societate pentru explorări îndepărtate” !..

Tot mergînd pe urmele de pași, de-a lungul promontoriului, dădură peste cadavrul lui Coogly. Tăcuți, bandiții înconjurară corpul celui ucis. Taurul Roșu se aplecă să-i asculte inima, dar se vedea că totul e de prisos. Din pieptul cadavrului înțepenit, culcat pe partea dreaptă, leșea mînerul unui cuțit.

— Iată-ți boul moscat ! spuse Samuel Butoiul.

— Mda, nu prea e aceeași carne... mormăi și Ben Ghimpele. Deodată Taurul Roșu ridică mîinile spre cer și începu să strige, amenințînd cu pușca :

— Ei, stai că-ți arătăm noi ! Drept ce ne-ai luat : oameni de culoare ori niscai amărîți de muncitori de care stăpîniți pot să-și bată joc cum vor ? ! Noi sîntem cetățenii unui stat democratic ! Apoi, băieți, să punem imediat mîna pe scîmăvia aia de Johnny și să-l judecăm ! Cu mîna mea îl curăț ! Și mai roști o serie de înjurături murdare cu neputință de reproduș.

— Nici pe pramatia aia de aviator nu-l ert, că numai el ne-a băgat în bucluc ! strigă Samuel Butoiul.

— Ascultați băieți. Știți ce cred eu ? sîsii și slăbănogul Emerson Knood lungindu-și gîtul lui de gîscan. Eu cred că din-adins au făcut totul ! Poate că nici nu există Orașul Subteran, ci pur și simplu toată afacerea e piraterie ! Și dacă nu le-a ieșit nimic cu vaporul aia sovietic, ce și-au făcut socoteala : ca să nu ne mai plătească nimic, ne-au adus aici și ne-au lăsat în voia soartei, iar ei și-au luat tîlpășia.

— Moarte lui Johnny roșcovanul ! începu să urle Taurul Roșu. După mine, băieți !

Și, furioși, se repeziră toți mai departe, pe urmele proaspete de pași.

UN ROBINSON POLAR

Lăsîndu-l în urmă pe „Dniepr”, Solnjev ridică mașina în stratosferă și o lăsă pe Nadea să conducă.

Pînă în prezent am mers aproape tot timpul în linie dreaptă, îi spuse el lui Irinin. Acum ajutorul meu va face cîteva evoluții mai complicate, pentru ca dumneata, comisarul guvernului nostru, să poți vedea tot ce poate „Svietoliotul” nostru în cele mai complicate situații. Solnjev se uită la toată lumea și zîmbi : vă rog, tovarăși, să vă țineți mîni bine de fotolii.. Cîtva timp „Svietoliot” va evolua într-un cerc închis, fără să se îndepărteze de „Mafuscil”. Am impresia că ar trebui să-i dăm ceva mai multă atenție acestui vas-pirată. Trebuie să aflăm ce au ei de gînd să facă. Am să te rog, Ustin Petrovici, să nu părăsești „radioochiul” și să urmărești cu atenție orice mișcare, iar eu am să mă ocup de acest aparat.

Solnjev apăsă pe un buton. Din perete ieși o cutie care se deosebea cu nimic de cutia unui aparat obișnuit de radio.

— Asta-i pelengatorul*, nu-i așa? întrebă Irinin. Ce vrei să reperezi?

Solnjev își puse casca.

— Sînt sigur că „Mafusail” menține o legătură radiofonică permanentă, fie cu stăpînii lui din Monia, fie cu Orașul Subteran, spre care probabil se și îndreaptă. Voi încerca să stabilesc direcția din care sosesc semnalele destinate piratilor. Asta ne va ajuta să găsim insula misterioasă.

Cîteva minute tăcerea domni în cabină.

„Svietoliotul” ba se ridica brusc în sus, ba cădea ca o piatră pînă atîngea aproape gheața și din nou, cu luțea unui proiectil de artilerie, se înălța spre cer. Apoi ori făcea un viraj brusc — atunci toți erau împinși cu putere spre pereții cabinei — ori se dădea peste cap în luping, de socotea Ustin Petrovici că i-a sunat ceasul din urmă. Solnjev, de parcă nimic nu se întimpla, minuia atent pelengatorul și asta îl făcea și pe Ribnikov să se uite iarăși pe ecranul radioochiului.

El văzu că siluetele negre, oamenii care se agitau pe gheață în jurul lui „Mafusail”, căpătînd probabil vreun ordin, s-au întors în grabă pe bordul vaporului. Deasupra lui „Mafusail” se ridică un nor gros de fum, în cazanele lui începe deci să se urce presiunea.

— Aha, i-am prins! rosti Solnjev satisfăcut, și însemnă ceva pe hartă.

Puțin mai tîrziu, Ustin Petrovici strigă:

— Un avion de pe vas se pregătește de plecare!

El observase că mai mulți oameni se apropie de avionul care se găsea la pupa vaporului și se urcă în el. Peste puțin, o catapultă aruncă avionul de pe vas și acesta își luă zborul.

Solnjev transmise un ordin prin telefonul legat de cabina pilotului. „Svietoliotul” rămase suspendat în aer la o înălțime de aproximativ doisprezece kilometri.

Comandantul se apropie de ecran în momentul cînd avionul piratilor se rotea deasupra lui „Dniepr”. Toți priveau îngrijorați: oare piratii au de gînd să atace vasul sovietic din avion?

— Lev Leonidovici! rosti emoționat Irinin. Trebuie să intervenim!

Dar avionul se și îndepărtase de „Dniepr”, pornind spre nord. Probabil că i-o lua vaporului înainte.

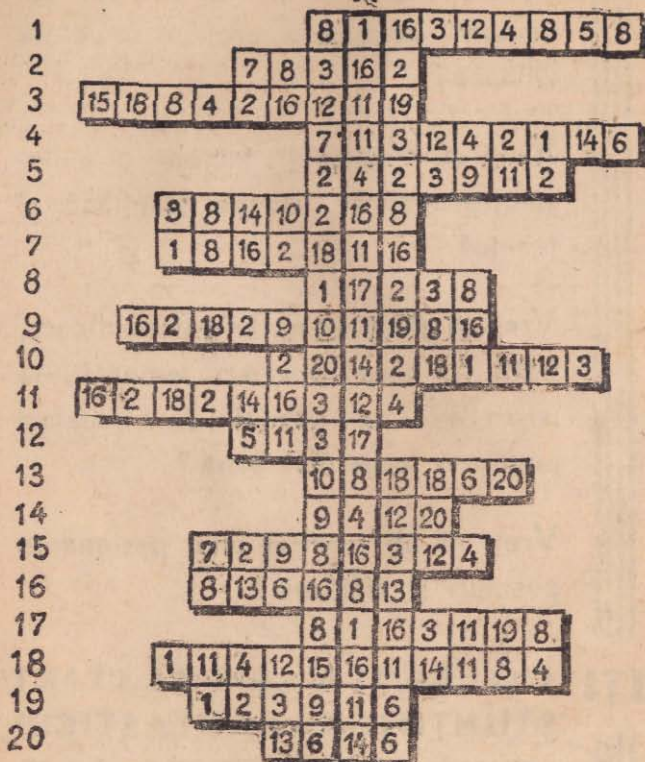
— Să spună cineva că n-avem noroc, începu Solnjev să ridă, după ce-i trecu îngrijorarea. N-am greșit în presupunerile mele. „Mafusail” a menținut aproape tot timpul comunicația cu un post de radio mai la nord de noi. Am izbutit să-l reperez. Și avionul văd că a luat aceeași direcție... Așadar, înainte spre nord. Să vedem ce se petrece pe-acolo.

(continuare în numărul viitor)

* Pelengator — aparat radar cu ajutorul căruia se poate determina un punct în spațiu.

ARITMOGRIF

A

B

- 1 - vehiculul Astridei;
- 2 - planetă la modă anul acesta;
- 3 - o planetă mai mică;
- 4 - titularul catedrei de astro-fizică din romanul lui Mircea Brateș;
- 5 - cu ajutorul ei se produce lucru mecanic;
- 6 - sistem de propulsie în atmosfera rarefiată;
- 7 - pământul are deocamdată doar unul;
- 8 - forma aparatului cu care a coborât Astrida;
- 9 - condus prin radio;
- 10 - cel de-al patrulea satelit artificial;
- 11 - telescop electronic;

- 12 - porțiunea superioară a rachetei;
- 13 - planeta 1.116;
- 14 - tatăl Astridei;
- 15 - particulă elementară;
- 16 - deschizătura reactorului prin care ținește jetul de gaze;
- 17 - personajul principal al romanului „Astrida”;
- 18 - specialist în prevederea timpului;
- 19 - pământeanul care ajunge primul pe Criterion;
- 20 - doctorul Șerban, prietenul lui Sergiu.

De la A la B: gen de roman mult apreciat de tineret.

REZOLVAREA JOCULUI SAHARA

1. A - Sahar - Kadar; 2. Clima - Pirați; 3. Tugur - Karakum; 4. Ip - Rasă - Ață - E; 5. V - Cămilă - Urs; 6. Avat - Naser - Op; 7. II - Sahariana; 8. Un - Sahara - Pan; 9. Stoc - Riscant; 10. Curmat - Marte; 11. A - Bula - Gușter; 12. Tăun - Triste - A.

Vreți să știți cum văd scriitorii și oamenii de știință profilul societății viitoare ?

Vreți să cunoașteți tainele grandiosului proces de creație științifică și tehnică ?

Vreți să aflați întâmplări extraordinare, trăite de exploratori temerari, de pionieri ai științei, de luptători pentru o lume mai bună ?

Vreți să fiți martorii unor pasionante aventuri și călătorii ?

CITIȚI **COLECȚIA „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO - FANTASTICE”**
editată de revista „Știință și tehnică”.

APARE IN LIMBILE ROMINĂ ȘI
MAGHIARĂ, LA 1 și 15 ALE
FIECĂREI LUNI.

Abonându-vă din timp, puteți primi
a c a s ă cu regularitate fasciculele
ce apar.

*Biblioteca cu
Serbat*

Rugăm cititorii să ne trimită impresiile și sugestiile lor asupra lucrărilor publicate în colecția noastră pe adresa București, Raionul I. V. Stalin, Casa Științei, Piața Științei Nr. 1, Redacția revistei „Știință și tehnică”. Telefon 7.60.10 int. 1571-1164.

Colecția „Povestiri științifico-fantastice” apare la 1 și 15 ale fiecărei luni, în 32 pagini, prețul de 1 leu exemplarul.

Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

Prețul abonamentelor:

3 luni	6 lei
6 luni	12 lei
1 an	24 lei

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU